

WENNEN, HET BLIJFT WENNEN

columnist

Wennen, het blijft wennen

Tu staat dat wenen in de opvang staat, komt samen met de ouders wenen', vertelt Trietke Van Craenenbroeck, kindgevangende in Groenopvang De Bron. 'De overgang van het vertrouwde thuisleven naar de kinderopvang is voor ouders en kind een grote sprong. Maar niet alleen ouders en kinderen wenen aan die nieuwe omgeving, kinderopvang medewerkers maken tijdens zo'n wenenperiode kennis met het gezin.'

Ouders en kinderopvang wenen samen op, vult vrouw haar stem in. Om die te realiseren probeert kinderopvang medewerkers te zijn: medelidende mensen met ouders. De pijn staat van de vertennissen dat de sprong het gezin en de wenenperiode niet is.

Ouders helpen je met de sprong en geven mogelijk in het wenenperiode. Het is belangrijk dat de wenenperiode niet wordt gezien als een probleem, maar als een proces. Het is belangrijk dat de wenenperiode niet wordt gezien als een probleem, maar als een proces. Het is belangrijk dat de wenenperiode niet wordt gezien als een probleem, maar als een proces.

Wenen is een proces. Het is belangrijk dat de wenenperiode niet wordt gezien als een probleem, maar als een proces. Het is belangrijk dat de wenenperiode niet wordt gezien als een probleem, maar als een proces.

In deze **pedagogische bijlage bij Kindertijd 13** vind je als leraar, docent of coach tips en suggesties bij het artikel *Wennen, het blijft wennen*. Volgende suggesties bieden inspiratie om het artikel te gebruiken in je les of coaching:

- Ideeën over wennen verkennen en bespreken: met behulp van stellingen verken en bespreek je de ideeën van leerlingen of medewerkers over wennen.
- Wennen, wat en waarom: leerlingen/medewerkers maken een folder, poster of fotocollage om aan ouders uit te leggen wat wennen is en waarom dit belangrijk is.
- Eigen ervaringen met wennen onder de loep: met behulp van het artikel bespreek je met medewerkers of leerlingen die reeds stage-ervaringen hebben, de eigen ervaringen en praktijk op vlak van wennen.
- De wenenperiode in beeld: doeopdracht voor medewerkers of leerlingen gekoppeld aan stage. Leerlingen/medewerkers brengen de wenenperiode van twee kinderen in beeld en bevragen de ervaringen van de betrokken ouders en kinderbegeleiders.

Tot slot vind je lees- en kijktips over wennen en informatie over wennen in het pedagogisch raamwerk en de basiscompetenties van een kinderbegeleider.

1. IDEEËN OVER WENNEN VERKENNEN EN BESPREKEN

Werkvorm: stellingen

Lees vooraf het artikel *Wennen, het blijft wennen*. Ben je als leraar, docent of coach nog weinig vertrouwd met het hoe, wat en waarom van de wenenperiode, verdiep dan vooraf je kennis met behulp van de lees- en kijktips (zie verder).

Verken hoe de leerlingen/medewerkers denken over de wenenperiode aan de hand van enkele stellingen.

- Elke ouder weet toch wat er gebeurt in kinderopvang.*
- Wennen is in essentie het kind laten gewoon worden aan de nieuwe omgeving.*

Tijdens het wennen krijgen ouders in de eerste plaats informatie over het reilen en zeilen in het kinderopvanginitiatief.

In een Nederlandstalig opvanginitiatief is de voertaal Nederlands, ook in de contacten met ouders.

Het aantal wendagen is afhankelijk van wat het kind en de ouder nodig hebben.

Ook bij een derde kind in een gezin is een wenperiode belangrijk.

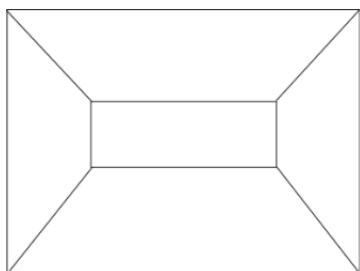
Ouders die vragen hebben, stellen die wel.

Een vertrouwensrelatie met de ouder(s) kan je niet forceren. Dat moet vanzelf groeien.

Wanneer een kind overstapt van de babygroep naar de peutergroep, is wennen opnieuw nodig.

Optie 1: placemat

Verdeel de klas of groep in viertallen. Geef elke groep een A3-papier met volgende afbeelding:

- Geef elke groep een stelling of laat ze zelf een stelling kiezen.
- Alle deelnemers schrijven (in stilte) in hun eigen vak een reactie op de stelling met eigen standpunten en argumenten.
- Wanneer iedereen klaar is, volgt tussen de vier leerlingen of medewerkers een groepsgesprek over de stelling en over hetgeen ze opschreven.
- In het middelste vak noteert de groep een gezamenlijk standpunt waar iedereen het wel mee eens is.
- Hang de posters op en bespreek de resultaten met de volledige groep: kan de groep hun gezamenlijke standpunt goed uitleggen? Houden ze rekening met de impact van bepaalde keuzes voor kinderen en ouders in al hun diversiteit?
De informatie uit het artikel kan helpen om bepaalde ideeën van deelnemers uit te dagen.

Optie 2: op een lijn

Spreek een denkbeeldige lijn af in de ruimte, gaande van oneens tot eens. Presenteer een stelling en vraag de leerlingen/medewerkers om een standpunt in te nemen op die denkbeeldige lijn.

Bespreek vervolgens de verschillende ideeën:

- Wie gaat akkoord? Waarom?
- Wie gaat niet akkoord? Waarom niet?
- Herziet er iemand zijn mening nu we elkaar gehoord hebben? Waarom?

Daag de ideeën van de leerlingen/medewerkers uit met behulp van de informatie uit het artikel.

2. WENNEN, WAT EN WAAROM?

Werkvorm: toepassingsopdracht en/of groepsgesprek

Laat de leerlingen/medewerkers het artikel *Wennen, het blijft wennen* lezen. Vraag hun om in het artikel met een marker aan te duiden waarom wennen belangrijk is en wat het doel van wennen is.

Geef hun vervolgens volgende opdracht:

Hoe leg je aan ouders uit wat wennen is en wat het belang van wennen is voor het kind, voor henzelf en voor jou als (toekomstige) medewerker?

Verwerk dit in een folder, poster of fotocollage.

Deze opdracht kan zowel individueel als in kleine groep gebeuren. Laat de leerlingen/medewerkers vervolgens het resultaat presenteren. Bespreek het resultaat. Enkele aandachtspunten bij de bespreking:

- Wennen is een proces en geen eenmalig gegeven.
- Wennen is een wederzijds kennismaken. Ouders, kind en kinderbegeleiders leren elkaar kennen.
- Wennen is niet alleen informatie uitwisselen, maar ook kijken. Ouders kijken en ervaren het leven in de leefgroep. Kinderbegeleiders observeren hoe ouders hun kind troosten, een flesje geven, wat en hoe ze samenspelen ...
- Wennen is een vertrouwensrelatie uitbouwen met kind én ouder(s).
- Wennen is een aanbod op maat.

Tip

Ga vervolgens met de leerlingen/medewerkers in op de vraag hoe je kan reageren wanneer ouders zeggen dat ze wennen (bijvoorbeeld bij een tweede kind) niet nodig vinden. Je kan dit bijvoorbeeld doen via een rollenspel waarbij iemand de rol van ouder en iemand de rol van kinderbegeleider speelt.

3. EIGEN ERVARINGEN MET WENNEN ONDER DE LOEP

Werkvorm: groepsgesprek met medewerkers of leerlingen die reeds stage-ervaringen hebben

Laat de leerlingen/medewerkers het artikel *Wennen, het blijft wennen* lezen. Vraag hun om in het artikel volgende zaken aan te duiden:

- Dit vind ik interessant.
- Dit begrijp ik niet goed.

Bespreek wat de leerlingen interessant vonden en wat voor hen minder duidelijk was in het artikel. Bespreek vervolgens de eigen ervaringen en praktijk verder met behulp van de volgende vragen:

- Welke voordelen van wennen heb je tot nu toe zelf ervaren voor kinderen, ouders en jezelf als begeleider?
- Kijk naar de aanpak van wennen in je eigen opvanginitiatief (of stageplaats). Wat uit het artikel herken je wel/niet?
- Wat zijn jullie sterktes in de aanpak van wennen?
- Wat vind je moeilijk in de aanpak van wennen? Wat zou beter kunnen?
- Hoe kan je bepaalde inzichten of ideeën uit het artikel toepassen in je eigen praktijk?
- En wat heb je nodig om dit te bereiken?

4. DE WENPERIODE IN BEELD

Werkvorm: doeopdracht voor medewerkers of leerlingen gekoppeld aan een stage

Lees en bespreek het artikel *Wennen, het blijft wennen* (zie boven) met de leerlingen/medewerkers. Geef hun vervolgens de opdracht om de wenperiode van twee kinderen in beeld te brengen en de ervaringen van de betrokken ouders en kinderbegeleiders te bevragen. Mogelijke instructies zijn:

- Breng op een tijdlijn de verschillende stappen van de wenperiode van twee kinderen in beeld. Start bij het eerste contact met het kinderopvanginitiatief. De tijdlijn eindigt bij het eerste tevredenheidsgesprek (indien aanwezig).
- Interview de betrokken ouders over hoe zij deze verschillende stappen ervaren hebben. Wat voelde goed? Wat waren moeilijke momenten? Welke vragen of twijfels hadden ze doorheen deze periode?
- Interview de betrokken kinderopvangmedewerkers. Wat voelde goed? Wat verliep moeilijk?
- Voeg de kernpunten uit de interviews toe aan de tijdlijn.
- Bespreek de tijdlijn met je coach of stagementor.
- Bekijk hoe je de tijdlijn en informatie uit de interviews kan gebruiken om met het team na te denken over sterktes en groeikansen in de aanpak van wennen.

Lees- en kijktips

Rutgeerts, E., Vervaet, V. (2005). *Kinderopvang en ouders: partners in opvoeding*. VBJK: Gent. Downloadbaar via: <https://vbjk.be/nl/publicaties/kinderopvang-en-ouders-partners-in-opvoeding>.

Voor meer artikels en filmmateriaal, zie website VBJK – themapagina *Partnerschap met ouders*: <https://vbjk.be/nl/themas/partnerschap-met-ouders>.

Informatie over wennen op de website van agentschap Opgroeien: [Wennen | Kind en Gezin](#).

Link met het pedagogisch raamwerk

Wat de kinderopvang voor ouders doet (pagina 13):

Samen de opvoeding gestalte geven.

Kinderopvang respecteert de opvoeding van het gezin en zet die in onderling overleg voort. Dat houdt in dat medewerkers investeren in een voortdurende dialoog met gezinnen en daar zowel vaders als moeders bij betrekken. Zo krijgen ze inzicht in de sociale en culturele context waarin kinderen opgroeien en kunnen ze het perspectief van het gezin meenemen in hun pedagogisch handelen. Dat handelen van medewerkers kan niet losstaan van de ideeën die ouders daarover hebben. De kinderopvang pleegt overleg met ouders over opvoedingsideeën, -vragen en -wensen om zo de opvoeding van de kinderen samen met de ouders vorm te geven. Dat betekent niet noodzakelijk dat de kinderopvang uitvoert wat de ouders willen. De kinderopvang en de ouders treden in dialoog over elkaars visie op opvoeden en proberen die op elkaar af te stemmen.

Hoe de kinderopvang naar gezinnen kijkt (pagina 18):

- **Competente gezinnen.** Met andere woorden: ouders zijn de eerste opvoeders van hun kind, en kinderopvangmedewerkers gaan uit van de kracht van gezinnen.
- **Streven naar wederkerige relaties.** Dit is een samenwerkingsrelatie waarin er aandacht en respect is voor elkaars beleving en waarin ouder(s) zich erkend en veilig voelen.
- **Mensen verbinden.** Met andere woorden: contacten en ontmoetingen tussen ouders onderling zijn ondersteunend voor ouders en daarom maakt kinderopvang dit mee mogelijk.

Downloadbaar via:

<https://www.kindengezin.be/nl/professionelen/sector/kinderopvang/kwaliteit-de-opvang/pedagogische-aanpak/het-pedagogisch-raamwerk>.

Link met de basiscompetenties van een kinderbegeleider

- Gaat op een positieve, opbouwende manier om met alle kinderen, ouders, collega's en anderen.
- Werkt samen met ouders en erkent hen als eerste opvoeder.
- Reflecteert over de werking en draagt bij tot het verbeteren van de kinderopvang.